

**Doeltreffend
gebruikmaken
van feedback**

Een gids voor studenten

Waar is deze gids voor bedoeld?

Feedback is heel belangrijk voor je ontwikkeling als student, maar het is niet altijd duidelijk hoe je feedback moet gebruiken! Uit onderzoek blijkt dat studenten om vier redenen moeite hebben met het gebruikmaken van hun feedback:

1. Het taalgebruik kan moeilijk te begrijpen zijn.

Je docenten maken doorgaans gebruik van specifieke beoordelingssystemen om te waarborgen dat hun beoordeling consistent en transparant is. Helaas zijn deze beoordelingssystemen niet altijd duidelijk of makkelijk te begrijpen voor studenten. Deze gids helpt je met uitleg over termen die doorgaans in de feedback worden gebruikt.

2. Het kan lastig zijn om erachter te komen welke praktische stappen je kunt nemen.

Zelfs wanneer je de feedback begrijpt, komt het vaak voor dat je denkt: "Maar wat kan ik hiermee DOEN?" Deze gids bevat ideeën en concrete strategieën voor het gebruikmaken van je feedback.

3. Soms heb je het gevoel dat gebruikmaken van je feedback zinloos is.

Je kunt soms het gevoel hebben dat gebruikmaken van je feedback niets oplevert, misschien omdat je verschillende studieopdrachten in verschillende modules hebt, of omdat je het gevoel hebt dat je zwakke punten onmogelijk te veranderen zijn. In deze gids wordt uitgelegd waarom gebruikmaken van feedback nooit zinloos is!

4. Soms kan het moeilijk zijn om de motivatie op te brengen.

En dan kan het dus ook nog eens gebeuren dat je helemaal gedemotiveerd raakt door je feedback. Gebruikmaken van je feedback kan een enorme inspanning lijken, en je kunt het gevoel hebben dat het de verantwoordelijkheid van iemand anders is om je te helpen betere studieresultaten te behalen. In deze gids wordt duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor het gebruikmaken van feedback, en worden suggesties gedaan voor het volgen van je geboekte vooruitgang.

Algemeen advies

Wat is feedback?

Feedback is informatie van welke aard dan ook die iemand je geeft over je prestaties, vaardigheden en inzicht, en kan een van de beste kansen zijn om dit alles te verbeteren. Feedback kan een cijfer zijn voor je essay, of opmerkingen of suggesties die je mondeling of schriftelijk worden meegedeeld. De feedback kan afkomstig zijn van je docenten, maar ook van vrienden, familieleden of zelfs van jezelf.

Luister naar je feedback

Veel studenten nemen niet eens de moeite om kennis te nemen van hun feedback! Dit kan vele redenen hebben, maar het is heel moeilijk om “als bij toverslag” te verbeteren wanneer je nooit input krijgt over wat en hoe je dingen anders moet doen. Als je feedback negeert, is het moeilijk om je prestaties te verbeteren.

Op welke punten wordt in feedback de nadruk gelegd?

In je feedback kun je zien op welke punten je goed hebt gepresteerd, en welke punten vatbaar zijn voor verbetering.

Welk advies wordt er in de feedback gegeven?

Je feedback kan ook advies bevatten over manieren om je prestaties te verbeteren. Het is belangrijk dat je deze adviezen opvolgt omdat deze van onschatbare waarde kunnen zijn. Soms is het nodig om tussen de regels door te lezen. Wanneer er bijvoorbeeld wordt gezegd dat de structuur van je essay onduidelijk was, moet je nagaan hoe je dit in de toekomst kunt verbeteren, in plaats van je alleen maar af te vragen waarom de structuur deze keer niet goed was.

Wat als...

...ik echt heel blij ben met mijn cijfer! Dan is het toch niet nodig om mijn feedback te lezen?

Omdat je goed hebt gepresteerd, wil je wellicht de volgende keer net zo goed presteren – je feedback helpt je begrijpen waarom je zo goed hebt gepresteerd, zodat je weet hoe je het in de toekomst moet aanpakken om even goed te presteren. Je zou de volgende keer zelfs een nog hoger cijfer kunnen halen - wees altijd alert op ideeën voor verbetering.

...ik me zo afschuwelijk voel vanwege mijn slechte cijfer dat ik die feedback helemaal niet wil lezen?

Dat is begrijpelijk! Een laag cijfer is slecht voor je zelfvertrouwen en motivatie. Maar het is belangrijk te onthouden dat je een cijfer krijgt voor je werk, en niet voor jezelf als persoon. Misschien helpt het om je feedback een paar dagen te laten liggen voordat je er in detail naar kijkt. Na een paar dagen is de feedback vaak makkelijker te accepteren en gebruiken.

Feedback kan ertoe bijdragen dat je begrijpt WAAROM je een teleurstellend cijfer hebt. Als je de feedback negeert, mis je een kans om je prestaties te verbeteren. Als je iemand nodig hebt om je te begeleiden bij het doornemen van je feedback, is de docent die je werk heeft beoordeeld vast wel bereid om je daarbij te helpen.

...ik toch nooit meer dezelfde opdracht moet uitvoeren, de feedback is dan toch waardeloos!

Veel studenten denken er zo over. Maar er is altijd wel iets te leren van feedback, zelfs wanneer het feedback is over een opdracht die je nooit meer te doen krijgt. De feedback kan bijvoorbeeld gaan over zaken die op alle schriftelijke beoordelingen van toepassing zijn, zoals structuur, grammatica of bronvermelding. Of de feedback kan betrekking hebben op andere zaken die je elders kunt toepassen, zoals de kwaliteit van je kritische analyse, of de mate waarin je verdere literatuur moet raadplegen. Als je echt niets nuttigs in je feedback kunt ontdekken, kan een gesprek met je docent mogelijk uitkomst bieden.

...de feedback die ik heb gekregen echt nutteloos is, dat ik er helemaal niets mee kan?

Niet alle feedback is even constructief en gedetailleerd. Soms kan feedback niet erg informatief zijn, of ben je het misschien helemaal oneens met de feedback. Maar negeer de feedback niet! Soms is het meest waardevolle van de feedback jouw reflectie daarop. Zelfs wanneer je het bijvoorbeeld oneens bent met een suggestie, kan het nadenken over waarom je het daarmee oneens bent je een beter inzicht geven, of je duidelijk maken hoe je argumentatie beter kan worden onderbouwd. Je kan ook de beoordelaar (vriendelijk) vragen of je een en ander met hem/haar mag bespreken.

...er van me wordt gevraagd om mijn prestaties in een bepaald opzicht te verbeteren?

Sommige feedbackopmerkingen die studenten ontvangen, komen steeds weer terug. Hier volgen enkele veel voorkomende opmerkingen over aspecten die volgens de beoordelaar voor verbetering vatbaar zijn:

Kritisch zijn

Bij de beschrijving van je onderzoek of theorieën moet je jezelf de vraag stellen of je beweringen onweerlegbaar zijn – kan er aan je conclusies worden getwijfeld? Zo ja, waarom? Ondersteunt het bewijsmateriaal werkelijk je ideeën zoals jij beweert?

Bronvermelding

Het op juiste wijze vermelden van je bronnen is vaak lastig, maar het is vrij eenvoudig om na te gaan wat je precies moet doen. Controleer je feedback om te zien waar je vaak de fout ingaat. Doorgaans gebruiken we de APA-stijl om geraadpleegde bronnen te vermelden. Uitgebreide informatie over de APA-stijl vind je in de brochure Bronvermelding volgens de richtlijnen van de APA van Tilburg University (2014). Dit document vind je op de website van de bibliotheek van de HvA (bib.hva.nl). Houd deze bij de hand terwijl je aan het werk bent.

Structuur

De beste manier om de structuur te verbeteren is je werk plannen voordat je begint te schrijven. Wat wil je precies zeggen? Wat moet de beoordelaar in de eerste plaats begrijpen om de rest van je betoog te kunnen begrijpen? Hoe kun je ieder hoofdstuk van je werk naadloos laten aansluiten bij de rest van de tekst, zodat de beoordelaar niet de draad kwijtraakt?

Gebruik van bewijsmateriaal

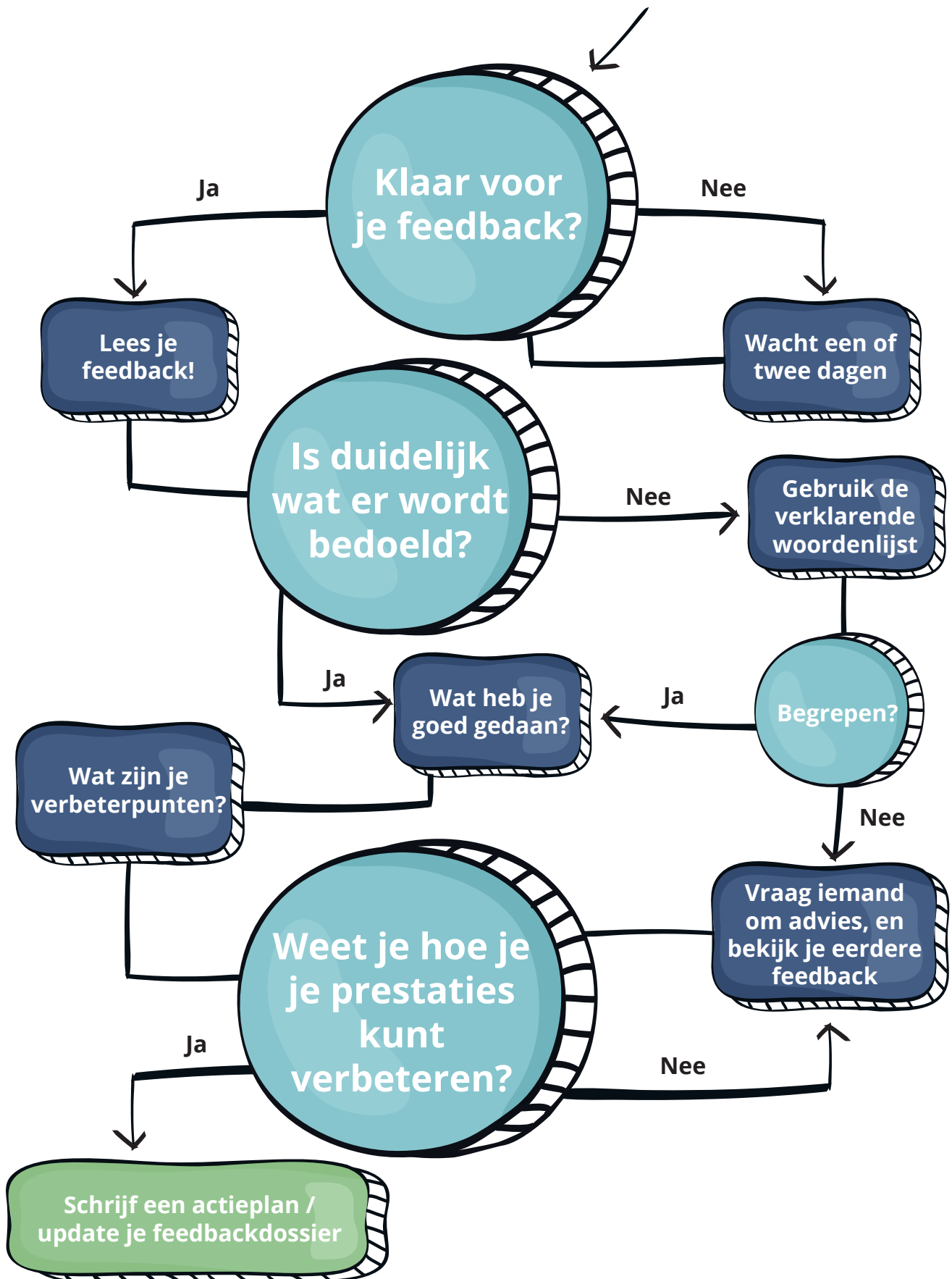
Soms zijn studenten zo overtuigd van hun begrip van de materie dat zij vergeten bewijsmateriaal te vermelden om hun beweringen te staven. Zorg ervoor dat alles wat je beweert, wordt ondersteund door bewijsmateriaal! Het is altijd aan te raden om je belangrijkste bronnen goed te lezen, in plaats van alleen maar uittreksels van die bronnen te lezen. Is in de bronnen echt vermeld wat jij denkt dat er staat?

Schrijfstijl

Je schrijfstijl kan moeilijk te veranderen zijn, en er wordt op het HBO vaak veel hogere eisen aan gesteld dan op de middelbare school. Kijk bij het lezen van (onderzoeks-)verslagen niet alleen naar wat er wordt gezegd, maar ook hoe de tekst is geformuleerd. Als je (onderzoeks-)verslagen vindt die heel duidelijk geformuleerd en eenvoudig te begrijpen zijn, kun je deze bewaren als voorbeeld voor het soort stijl waarnaar je streeft.

Stroomdiagram feedback

Bekijk je cijfer
(als je een cijfer hebt gekregen)

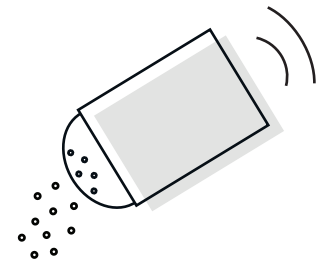

Je bent niet alleen...

Veel studenten denken dat zij de enige zijn die moeite hebben met het begrijpen van feedback, en dat alle andere studenten op de een of andere manier alles gewoon meteen begrijpen. In feite hebben de meeste studenten moeite met een of meer aspecten van hun feedback. We hebben hieronder een aantal citaten van studenten verzameld, waaruit blijkt dat je niet de enige bent.

”

Het is heel subjectief, en afhankelijk van de docenten van wie je les krijgt en de beoordelaars. En dan heb ik zoiets van... dat het helemaal geen zin heeft om -- nou ja, je moet wel naar je cijfer kijken, maar het verder allemaal maar met een korreltje zout nemen.

“

”

Ik krijg altijd feedback op mijn werk in de trant van: "Je argumentatie is onduidelijk." Maar dan heb ik toch iets van: "Oké, dat weet ik, ik heb dat, die opmerking, al tig keer gehoord, maar vertel me eens waar en hoe."

“

”

Kijk, als je iemand bent die er echt voor gaat zitten en zo'n opmerking leest en echt tot je door laat dringen, dan zal je er wel iets aan hebben. Maar wat mij betreft, ik berg het gewoon op.

“

”

Mmm, ik denk dat ik eigenlijk al mijn feedback zou moeten doornemen om te zien of ik gemeenschappelijke verbeterpunten kan vinden. En, uh, daar een lijstje van maken en daar voortaan rekening mee houden maar, nogmaals, als je vijfhonderd andere dingen aan je hoofd hebt...

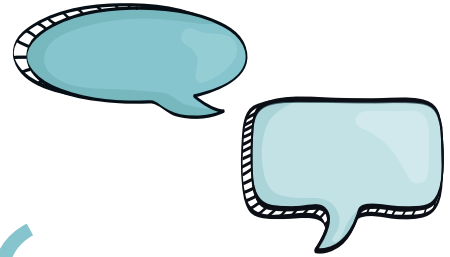
“
6

...maar je kunt heel veel zelf doen.

Er zijn heel veel dingen die je kunt doen om gebruik te maken van je feedback. Hieronder hebben we nog een paar citaten van studenten verzameld, waarin zij de methoden beschrijven die zij gebruiken. Welke van deze methoden zijn iets voor jou?

”

Ik maak een afspraak met mijn coach om een plan te maken hoe ik beter kan presteren op de punten die ik moet verbeteren.

“

”

Ik markeer de fragmenten van de feedback die volgens mij het nuttigst zijn en schrijf die op Post It-briefjes om bij volgende verslagen te gebruiken. Ik concentreer mij op wat ik kan verbeteren, en probeer inzicht te krijgen in mijn sterke en zwakke punten.

“

”

Ik lees in ieder hoofdstuk van mijn verslag de feedback en let op gemeenschappelijke thema's, dat wil zeggen feedback die steeds weer terugkomt in de opmerkingen over mijn verschillende studieopdrachten.

“

”

Soms gebruik ik bij het schrijven van een verslag dat veel lijkt op een eerder verslag de eerdere feedback, zodat ik niet dezelfde fouten maak die ik de vorige keer heb gemaakt, en neem ik alles over wat ik de vorige keer goed heb gedaan.

“
7

Gedetailleerde uitwerking

Zorg ervoor dat je argumentatie in detail is uitgewerkt en geef daarbij zo nodig voorbeelden, en werk je ideeën uit in plaats van ze alleen kortweg te noemen.

Structuur

Presenteer je werk op zodanige wijze dat de lezer je argumentatie kan volgen. Zorg ervoor dat je alinea's een logische volgorde hebben, dat je het verband ertussen duidelijk maakt, en dat iedere paragraaf een goede begin- en eindzin bevat.

Specifiek

Doe nauwkeurig en gedetailleerd verslag van je onderwerp, en baseer je daarbij op specifieke voorbeelden.

Vloeiend betoog

Zorg voor een coherente argumentatie door de verschillende punten in je betoog in een logische volgorde met elkaar te verbinden, zodat je betoog makkelijk te volgen is.

Uiteenlopende bronnen

Probeer je te baseren op meer dan alleen de bronnen die door je docenten zijn aangedragen, en baseer je werk niet teveel op slechts één of twee bronnen.

Transparantie

Beschrijf de denkprocessen die ten grondslag liggen aan je argumentatie duidelijk. Zelfs wanneer je een goed idee hebt, kan het voor de beoordelaar soms lastig zijn om je redenering te volgen.

Deze feedbackgids is een bewerkte versie van een gids die door studenten van de University of Surrey is opgesteld in samenwerking met dr. Naomi Winstone en dr. Robert Nash. De oorspronkelijke gids is voortgekomen uit een project dat door de Higher Education Academy is gefinancierd, en dat gericht is op het vergroten van studentenbetrokkenheid bij feedback. De gids is vertaald en bewerkt door Richard Kragten en Katja van Zalen van de faculteit Business & Economie, Hogeschool van Amsterdam.
Design door Shantalla de Blaeij

